Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1227/2025
16.10.2025. године
Б е о г р а д

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Јасмине Симовић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Сава Стоиљковић адвокат из ..., против туженог „Shinwon-doo“ Ниш, чији је пуномоћник Милисав Ђорђевић адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1398/2024 од 18.12.2024. године, у седници већа одржаној дана 16.10.2025. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1398/2024 од 18.12.2024. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1398/2024 од 18.12.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Нишу П1 3153/21 од 12.12.2023. године у првом ставу изреке којим је поништено решење туженог бр. ... од 12.05.2021. године о отказу тужиљиног уговора о раду и обавезан тужени да врати тужиљу на рад на послове у складу са њеном стручном спремом и квалификацијама, и призна јој сва права на раду и по основу рада почев од 12.05.2021. године до враћања на рад. Ставом другим изреке, иста пресуда преиначена је у другом ставу изреке тако што је обавезан тужени да на име трошкова поступка исплати тужиљи износ од 263.750,00 динара у року од 8 дана од дана достављања преписа пресуде, док је захтев тужиље за накнаду трошкова парничног поступка преко тог па до износа досуђеног првостепеном пресудом од 265.000,00 динара, одбијен као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. и члана 441. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија тужене није основана.

У спроведеном постпку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била у радном односу код туженог и радила је на пословима радника у производњи – на монтажи ... . Тужиљин уговор о раду отказан је решењем туженог од 12.05.2021. године, због повреде радне дисциплине, јер је 06.02.2021. године и 17.04.2021. године одбила усмени налог за прековремени рад. Пре доношења тог решења тужиљи су уручена упозорења о разлозима за отказ уговора о раду, на које се она није изјаснила. Тужиља због дегенеративног обољења зглобова колена, са којим су њени претпостављени били упознати, у претходном периоду није радила прековремено.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је поништио решење о отказу тужиљиног уговора о раду. По становишту тог суда, тужиља из здравствених разлога није била ангажована за прековремени рад, за који не постоји ни одлука туженог у смислу члана 53. Закона о раду, због чега она није учинила повреду радне дисциплине коју јој је тужени ставио на терет, тако да нису испуњени услови за отказ њеног уговора о раду а тужени је могао изрећи и блажу меру предвиђену његовим општим актом.

Другостепени суд је одбио жалбу туженог и потврдио првосртепену пресуду. По становишту тог суда заснованом и на одредби члана 33. став 1. тачка 4. Закона о безбедности и здрављу на раду, послодавац је дужан да од запосленог који му је предочио постојање одређених здравствених тегова не захтева обављање прековременог рада без претходне провере да ли такав рад може негативно утицати на здравље запосленог. Осим тога, тужиља у периоду који је претходио отказу њеног уговора о раду, није радила прековремено, због чега код ње није могла постојати свест о непоштовању радне дисциплине која јој је стављена на терет, у ситуацији када након обавештења туженог о свом здравственом стању није ангажована за прековремени рад.

По оцени ревизијског суда, материјално право у овом спору је правилно примењено.

Непоштовање радне дисциплине прописане актом послодавца, односно такво понашање запосленог због којег не може наставити рад код послодавца је законски разлог због којег послодавац може да откаже запосленом уговор о раду (план 179. став 3. тачка 8. Закона о раду). За непоштовање радне дисциплине довољна је свест запосленог о недисциплини. Правилима туженог о радној дисциплини, радној обавези и кодексом понашања запослених предвиђено је да послодавац може да откаже уговор о раду у случају повреде радне дисциплине предвиђене законом, правилником о раду и тим правилима, као и уговором о раду, а на нарочито у случају одбијања запосленог да обави радне дужности због неоправданих разлога и одбијања да остане прековремено у случају више силе, изненадног повећања обима посла, и у другим случајевима када је неопходно да се у одређеном року заврши посао који није планирам.

Побијаним решењем тужиљи је отказан уговор о раду због одбијања да ради прековремено 06.02. и 17.04.2021. године, по усменом налогу пословође произвидње.

Према члану 53. став 1. Закона о раду, запослени је, на захтев послодавца, дужан да ради дуже од пуног радног времена у случају више силе, изненадног повећања обима посла и у другим случајевима када је неопходно да се у одређеном року заврши посао који није планиран. Пошто запослени има право на ограничено радно време (члан 60. став 4. Устава Републике Србије), прековремени рад се може одредити само у изузетним приликама, и то на захтев послодавца. Захтев за прековремени рад може бити постављен у форми одлуке или налога, а у хитним случајевима може бити дат и усмено, с тим да се накнадно конвалидира писменом одлуком. У овом случају, захтев туженог за прековремени рад у означене дане (радне

суботе) дат је усмено, а тужени није пружио доказе да је накнадно донео писани акт о прековременом раду, са разлозима за његово увођење из наведене законске одредбе.

Одредбом члана 81. став 1. Закона о раду прописано је да запослени не може да ради прековремено ако би, по налазу надлежног здравственог органа, такав рад могао да погорша његово здравствено стање. Тужиља нема налаз надлежног здравственог органа да би прековремени рад могао погоршати њено здравствено стање. Међутим, тужени је био упознат са здравственим проблемима тужиље, које је и без налаза надлежног органа уважио, и тужиљу у претходном периоду није ангажовао за прековремени рад. Због таквог поступања послодавца тужиља није могла имати свест да одбијањем прековременог рада у означене дане чини повреду радне дисциплине, јер је и раније била ослобођена обавезе да ради прековремено због свог погоршаног здравственог стања.

Следствено изложеном, по оцени Врховног суда, нису основани наводи ревидента о погрешној примени материјалног права.

Одлука другостепене лекарске комисије Републичког фонда за здравствено осигурање – Филијала за нишавски округ од 16.12.2020. године о способности тужиље за рад односи се на њену привремену спреченост за рад у периоду од 01.11. до 11.12.2020. године, која је била медицински оправдана и као таква утврђена поводом захтева туженог да се изврши провера основаности тужиљине привремене спречености за рад. Стање тужиљиног душевног здравља и могућност њеног разумног расуђивања не значи да је она имала свест да крши радну дисциплину одбијањем да ради прековремено у означене дане. Поступање туженог у претходном периоду, када је управо због истих здравствених проблема ослобађао тужиљу од прековременог рада, створио је код ње уверење да може одбити прековремени рад и у означене дане, чак и ако није утврђено да би такав рад утицао на њено здравље. Оцена исказа саслушаних сведока је ван ревизијске контроле, а околност да је тужиљино радно место укинуто 30.09.2021. године услед организационих примена била је цењена у другостепеном поступку, у вези са одлуком о захтеву тужиље за враћање на рад као последици поништеног решења о отказу уговора о раду из члана 191. став 1. Закона о раду.

Из тих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић